

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

№5 (2)

2026

ISSN: 2992-8982

<https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz/>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Bosh muharrir:

Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich

*Elektron nashr. 2026-yil, may.
2-qism*

Bosh muharrir o'rinbosari:

Karimov Norboy G'aniyevich

Muharrir:

Qurbonov Sherzod Ismatillayevich

Tahrir hay'ati:

Salimov Oqil Umrzoqov vch, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Abduraxmanov Kalandar Xodjayev vch, O'zbekiston Fanlar akademiyasi akademigi
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Rae Kvon Chung, Janubiy Koreya, TDIU faxriy professori, "Nobel" mukofoti laureati
Osman Mesten, Turkiya parlamenti a'zosi, Turkiya – O'zbekiston do'stlik jamiyati rahbari
Axmedov Durbek Kudratillayev vch, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Sayfullo Normatovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Abduraxmanova Gulnora Kalandarovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Kalonov Muxiddin Baxritdinovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Siddiqova Sadoqat G'afforovna, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Xudoyqulov Sadirdin Karimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Maxmudov Nosir, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Samadov Asqarjon Nishonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, professor
Slizovskiy Dimitriy Yegorovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyev vch, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Axmedov Ikrom Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Eshtayev Alisher Abdug'aniyev vch, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Xajiyev Baxtiyor Dushaboyev vch, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Hakimov Nazar Hakimovich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Musayeva Shoirazimovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), professor
Ali Konak (Ali Ko'nak), iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor (Turkiya)
Cham Tat Huei, falsafa fanlari doktori (PhD), professor (Malayziya)
Foziljonov Ibrohimjon Sotvoldixojaga o'g'li, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dots.
Faxridinov Zafarjon Faxridin o'g'li, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi HIJQKD boshqarma boshlig'i
Utayev Uktam Choriyev vch, Anijon viloyati prokurorining o'rinbosari
Ochilov Farkhod, O'zb. Res. Bosh prokuraturasi IJQK Departamentining Namangan viloyati boshqarmasi boshlig'i
Buzrukxonov Sarvarxon Munavvarxonovich, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Axmedov Javohir Jamolovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Toxirov Jaloliddin Ochil o'g'li, texnika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), katta o'qituvchi
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), v.b. dots.
Djudi Smetana, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Krissi Lyuis, pedagogika fanlari nomzodi, dotsent (AQSH)
Glazova Marina Viktorovna, Iqtisodiyot fanlari doktori (Moskva)
Nosirova Nargiza Jamoliddin qizi, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Sevil Piriyeva Karaman, falsafa fanlari doktori (PhD) (Turkiya)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon o'g'li, TDIU ITI departamenti rahbari
Ochilov Bobur Baxtiyor o'g'li, TDIU katta o'qituvchisi
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent.
Abdukarimova Dinara Rustamxonovna, bank-moliya akademiyasi professori, DSc., professor.
Ikramov Murod Akramovich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Editorial board:

Salimov Okil Umrzokovich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Abdurakhmanov Kalandar Khodjayevich, Academician of the Academy of Sciences of Uzbekistan
Sharipov Kongiratbay Avezimbetovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Rae Kwon Chung, South Korea, Honorary Professor at TSUE, Nobel Prize Laureate
Osman Mesten, Member of the Turkish Parliament, Head of the Turkey–Uzbekistan Friendship Society
Akhmedov Durbek Kudratillayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Sayfullo Normatovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Abdurakhmanova Gulnora Kalandarovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Kalonov Mukhiddin Bakhridinovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Siddikova Sadokat Gafforovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogical Sciences
Khudoykulov Sadirdin Karimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Makhmudov Nosir, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Yuldashev Mutallib Ibragimovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Samadov Askarjon Nishonovich, Candidate of Economic Sciences, Professor
Slizovskiy Dmitriy Yegorovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Mustafakulov Sherzod Igamberdiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Akhmedov Ikrom Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Eshtayev Alisher Abduganiyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khajiyev Bakhtiyor Dushaboyevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Khakimov Nazar Khakimovich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Musayeva Shoira Azimovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Professor
Ali Konak, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor (Turkey)
Cham Tat Huei, Doctor of Philosophy (PhD), Professor (Malaysia)
Foziljonov Ibrokhimjon Sotvoldikhoja ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Fakhriddinov Zafarjon Fakhriddin ogli, Head of the DCEC under the Prosecutor General's Office of the Rep. of Uzb.
Utayev Uktam Choriyevich, Deputy Prosecutor of Anijan Region
Ochilov Farkhod, Head of the Namangan Regional Department of the Department of Internal Affairs of Rep. of Uzb.
Buzrukkhonov Sarvarkhon Munavvarkhonovich, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Akhmedov Javokhir Jamolovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences
Tokhirov Jaloliddin Ochil ugli, Doctor of Philosophy (PhD) in Technical Sciences, Senior Lecturer
Bobobekov Ergash Abdumalikovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Acting Associate Professor
Judi Smetana, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Chrissy Lewis, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor (USA)
Glazova Marina Victorovna, Doctor of Sciences in Economics (Moscow)
Nosirova Nargiza Jamoliddin kizi, Doctor of Philosophy (PhD) in Economic Sciences, Associate Professor
Sevil Piriyeva Karaman, Doctor of Philosophy (PhD) (Turkey)
Mirzaliyev Sanjar Makhamatjon ugli, Head of the Department of Scientific Research and Innovations, TSUE
Ochilov Bobur Bakhtiyor ugli, Senior lecturer at TSUI
Golisheva Yelena Vyacheslavovna, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Abdukarimova Dinara Rustamkhanovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Ikramov Murod Akramovich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Nazarova Ra'no Rustamovna, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor

Ekspertlar kengashi:

Berkinov Bazarbay, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Po'latov Baxtiyor Alimovich, texnika fanlari doktori (DSc), professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, falsafa fanlari doktori (DSc), professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), professor
Rustamov Ilhomiddin, iqtisodiyot fanlari nomzodi, dotsent
Hakimov Ziyodulla Ahmadovich, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Kamilova Iroda Xusniddinovna, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
G'afurov Doniyor Orifovich, pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Fayziyev Oybek Raximovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Tuxtabayev Jamshid Sharafetdinovich, iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Xamidova Faridaxon Abdulkarim qizi, iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent
Yaxshiboyeva Laylo Abdisattorovna, katta o'qituvchi
Babayeva Zuhra Yuldashevna, mustaqil tadqiqotchi
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Geografiya fanlari doktori, professori
Umirzoqov Ja'sur Artiqboy o'g'li, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent
Zebo Kuldasheva, iqtisodiyot fanlari doktori (DSc), dotsent

Board of Experts:

Berkinov Bazarbay, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Pulatov Bakhtiyor Alimovich, Doctor of Technical Sciences (DSc), Professor
Aliyev Bekdavlat Aliyevich, Doctor of Philosophy (DSc), Professor
Isakov Janabay Yakubbayevich, Doctor of Economic Sciences (DSc), Professor
Rustamov Ilkomiddin, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor
Khakimov Ziyodulla Akhmadovich, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Kamilova Iroda Xusniddinovna, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics
Gafurov Doniyor Orifovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Pedagogy
Fayziyev Oybek Rakhimovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Tukhtabayev Jamshid Sharafetdinovich, Doctor of Philosophy (PhD) in Economics, Associate Professor
Khamidova Faridaxon Abdulkarimovna, Doctor of Economic Sciences, Associate Professor
Yakhshiboyeva Laylo Abdisattorovna, Senior Lecturer
Babayeva Zuhra Yuldashevna, Independent Researcher
Komilova Nilufar Karshiboyevna, Doctor of Geographical Sciences, Professor
Umirzokov Jasur Artiqboy ugli, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor
Zebo Kuldasheva, Doctor of Economic Sciences (DSc), Associate Professor

- 08.00.01 Iqtisodiyot nazariyasi
- 08.00.02 Makroiqtisodiyot
- 08.00.03 Sanoat iqtisodiyoti
- 08.00.04 Qishloq xo'jaligi iqtisodiyoti
- 08.00.05 Xizmat ko'rsatish tarmoqlari iqtisodiyoti
- 08.00.06 Ekonometrika va statistika
- 08.00.07 Moliya, pul muomalasi va kredit
- 08.00.08 Buxgalteriya hisobi, iqtisodiy tahlil va audit
- 08.00.09 Jahon iqtisodiyoti
- 08.00.10 Demografiya. Mehnat iqtisodiyoti
- 08.00.11 Marketing
- 08.00.12 Mintaqaviy iqtisodiyot
- 08.00.13 Menejment
- 08.00.14 Iqtisodiyotda axborot tizimlari va texnologiyalari
- 08.00.15 Tadbirkorlik va kichik biznes iqtisodiyoti
- 08.00.16 Raqamli iqtisodiyot va xalqaro raqamli integratsiya
- 08.00.17 Turizm va mehmonxona faoliyati

Muassis: "Ma'rifat-print-media" MChJ

Hamkorlarimiz: Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, O'zR Tabiat resurslari vazirligi, O'zR Bosh prokuraturasi huzuridagi IJQK departamenti.

Jurnalning ilmiyligi:

“Yashil” iqtisodiyot va taraqqiyot” jurnali

O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2023-yil 1-apreldagi 336/3-sonli qarori bilan ro'yxatdan o'tkazilgan.

MUNDARIJA

TIJORAT BANKLARIDA MOLIVAVIY HISOBOTLAR TAHLILINI RIVOJLANTIRISHNING DOLZARB MUAMMOLARI VA ULARNI BARTARAF ETISH YO'NALISHLARI	12
Xudoyberdiyev Ulug'bek Axmad o'g'li	
O'ZBEKISTON KOMPANIYALARIDA DIVIDEND SIYOSATI JOZIBADORLIGINI OSHIRISH	16
Shermuxeimedov Akmal Komiljonovich	
РАЗВИТИЕ МЕХАНИЗМОВ ФИНАНСИРОВАНИЯ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА В КОММЕРЧЕСКИХ БАНКАХ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ФИНТЕХА И ИСКУССТВЕННОГО ИНТЕЛЛЕКТА	21
Салимова Зиёда Рустамжон қизи	
ELEKTR TARMOQLARI KORXONALARIDA YO'QOTISHLAR HISOBI UCHUN ISHCHI HISOBVARAQLARI TIZIMINI ISHLAB CHIQISH	27
Xojimurodov Zuxriddin Shukurullo o'g'li	
RAQAMLI MUHITDA BANK XIZMATLARINI MASOFADAN KO'RSATISHNI TAKOMILLASHTIRISH	32
Azlarova Aziza Axrorovna	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA SOLIQ ORGANLARI FAOLIYATINI SUN'YI INTELLEKT TEXNOLOGIYALARI ASOSIDA BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	36
Soyibova Matluba Ahmedboyevna	
O'ZBEKISTONDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA TADBIRKORLIK SUBYEKTLARI FAOLIYATINI STRATEGIK BOSHQARISH METODOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI	41
M.O. Yo'ldoshova	
NARXLARNI BOSHQARISHNING ZAMONAVIY KONSEPSIYASI SIFATIDA DINAMIK NARX SHAKLLANTIRISH	45
Anvar Deberdiyev	
SOLIQ MA'MURCHILIGINI RAQAMLASHTIRISH VA RIVOJLANTIRISH ORQALI YASHIRIN IQTISODIYOT KO'LAMINI QISQARTIRISH YO'LLARI	49
Mamatkulov Salimjon Raxmonkulovich	
STARTAP EKOTIZIMLARINI RAG'BATLANTIRISHNING SOLIQ MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH: GLOBAL MUAMMOLAR VA HUDUDIIY IMKONIYATLAR	55
Ishimova Mohinur Absalomovna	
UMUMIY OVQATLANISH TIZIMIDA B2B MARKETINGINI JORII ETISH. (XORAZM VILOYATI MISOLIDA)	61
Zakirova Gulnoza Quدراتovna, Aliyeva Gulnora Ildarovna	
TIBBIYOT TASHKIOTLARIDA NOMOLIVAVIY AKTIVLAR HISOBI AMALIYOTINI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	67
Iskanov Xoljigit Nurkosimovich	
RAQAMLI TA'LIM TEXNOLOGIYALARINI RIVOJLANTIRISH MARKAZIDA ICHKI AUDIT TIZIMINI TASHIL ETISH AMALIYOTI	73
Suyunov Yorqin Bekmurodovich, Nazarov Ubaydulla Abdumannapovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA MONOPOLIYAGA QARSHI SIYOSATNI TAKOMILLASHTIRISH YO'NALISHLARI	79
Yuldashev Akmal Kiyomovich	
TOG'-KON KORXONALARIDA TEXNOLOGIK TIZIM HOLATINI BAHOLASH VA IQTISODIIY SAMARADORLIK ZAXIRALARINI ANIQLASH	83
Abirova Nargizabonu	
YASHIL IQTISODIYOT TAMOYILLARI VA ULARNING MILLIIY RIVOJLANISHI	88
Turayev Abduvohid Kuldashovich	

IQTISODIYOTNING INNOVATSION TARAQQIYOTI SHAROITIDA MEHNAT RESURSLARIDAN SAMARALI FOYDALANISHDAGI XORIJ MAMLAKATLAR TAJRIBASI.....	93
Artiqova O'g'iljon Zafar qizi	
O'ZBEKISTON MILLIY TELERADIOKOMPANIYASI IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA SEMIR MODELIDAN FOYDALANISH IMKONIYATLARI	101
Rustamov Zafar	
QURILISH MATERIALLARI SANOATI KORXONALARIDA ISHLAB CHIQARISH TANNARXINI PASAYTIRISHNING IQTISODIY MEXANIZMLARI	107
Metyakubov Azamat Djumanazarovich	
BUXORO ARK ANSAMBLI TURISTIK SIG'IM IMKONIYATLARINI BAHOLASH	111
Sulaymonova Malika Maxmudovna, Qilichov Muhriddin Husniddin o'g'li	
СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕХАНИЗМОВ ПЛАНИРОВАНИЯ, КОНТРОЛЯ И АНАЛИЗА ДЕНЕЖНЫХ ПОТОКОВ НА МАЛЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ	116
Муродов Шавкатжон Фарходович, Зайналов Ж. Р.	
XALQARO MOLIYA INSTITUTLARI ISHTIROKIDAGI INVESTITSION LOYIHALARNI AMALGA OSHIRISHDA MAVJUD MUAMMOLAR VA ULARNI BARTARAF ETISH YO'LLARI	121
Ochildiyeva Naima Mengziya qizi, Ollokulova Feruza Mansurovna	
TIJORAT BANKLARINING KREDITLASH AMALIYOTIDA SUN'IY INTELLEKT TEXNOLOGIYALARIDAN FOYDALANISHNI TAKOMILLASHTIRISH.....	127
Melibayev Sodir Adilovich	
TIJORAT BANKLARI RENTABELLIGINI TA'MINLASHDA AKTIVLAR VA REGULYATIV KAPITALNING O'RNI	135
Sheraliev Abbos Xolmuminovich	
DIGITAL TRANSFORMATION OF DECISION-MAKING IN THE NATIONAL ELECTRICITY GRID OF UZBEKISTAN	140
Abdumalik A. Djumanov, Mukhlisa M. Gafurova, Tursunmurod R. Sobirov	
VIRTUAL IQTISODIYOTNING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH MEXANIZMLARI	147
Yuldashev Adhamjon Axadjonovich	
O'ZBEKISTON QIMMATLI QOG'OZLAR BOZORINING RIVOJLANISH HOLATI VA INSTITUTSIONAL TUZILMASI.....	152
Shamsiddinov Ne'matjon Ashurali o'g'li	
ASOSIY VOSITALAR HISOBI VA AUDITINI TAKOMILLASHTIRISH.....	157
To'ychiyeva Dilnoza Farxod qizi	
ELEKTRON TIJORAT BOZORIDA RISKLARNI BAHOLASH MASALALARI	162
Aripov Ulug'bek Bahodirovich	
UY-JOY BOZORINI IPOTEKA KREDITLASH AMALIYOTI ORQALI INTEGRATSIYA QILISH: O'ZBEKISTON SHAROITIDA RIVOJLANISH YO'NALISHLARI	166
A'zamxo'jayeva Nihola Sulaymon qizi	
HUDUDIY INVESTITSIYA TARKIBINING IQTISODIY SAMARADORLIKKA DINAMIK TA'SIRINI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH (SURXONDARYO VILOYATI MISOLIDA)	171
Mirzakulova Risolat Musurmankulovna	
KICHIK BIZNES SUBYEKTLARI FAOLIYATINI KREDITLASH TARTIBINI TAKOMILLASHTIRISH	175
Bo'taev O'tkir Eshboevich	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI MOLIYALASHTIRISHNING INNOVATSION USULLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	181
Umarova Malika Nematjanovna	
РАЗВИТИЕ ИНСТРУМЕНТОВ ЗЕЛЕННОГО ФИНАНСИРОВАНИЯ КАК ФАКТОР СТАНОВЛЕНИЯ ЦИРКУЛЯРНОЙ ЭКОНОМИКИ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	187
Рахмонов Джамшид Одил угли	

ПРОБЛЕМЫ УПРАВЛЕНИЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКИМИ РЕСУРСАМИ В ОРГАНИЗАЦИЯХ КУЛЬТУРЫ УЗБЕКИСТАНА.....	194
Абдусаламова Фарогат Сунатиллаевна	
BANK XIZMATLARI KO'RSATISH MEZONLARINI ANIQLASH VA ULARNI BAHOLASH.....	200
Avazbek Jo'rayev	
BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISHDA EKOLOGIK OMILLARNING IQTISODIY AHAMIYATI	207
Kuymuratova Matlubaxon Abdimanabovna	
ASALARICHILIK XO'JALIKLARIDA ISHLAB CHIQRISH SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	211
Berdimuratov Kuanishbay Genjebaevich	
ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНИЯ СТЕЙКХОЛДЕРАМИ ПРОЕКТОВ И ПРОГРАММ.....	215
Абдулаттоев Абдухакимжон Абдулхамид угли	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASINING "YASHIL" IQTISODIYOTGA O'TISH STRATEGIYASI.....	228
Mohichexra Melikovna Mo'minova	
INKLYUZIV TURIZMNI RIVOJLANTIRISH XUSUSIYATLARI: XALQARO TAJRIBA TAHLILI	233
Dilbar Xasanovna Aslanova, Usmanova Zumrad Islamovna	
TA'LIM TIZIMIDA MARKETING YONDASHUVI VA TAMOYILLARINI QO'LLASHNING NAZARIY ASOSLARI	239
Musayeva Shoira Azimovna, Raxmonova Aziza Tolibovna	
MEHMONXONALAR VA OILAVIY MEHMON UYLARI RIVOJLANISHINING NAZARIY ASOSLARI	245
Boynazarov Ulug'bek Egamberdiyevich	
HUDUDLARNING TURISTIK SALOHİYATIDAN FOYDALANISH ORQALI ICHKI TURIZMNI RIVOJLANTIRISH IMKONIYATLARI.....	250
Daminov Mirvoxid Isroilovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA YASHIL IQTISODIYOT RIVOJLANISHINING BARQAROR IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI: MAKROIQTISODIY VA TARMOQ KO'RSATKICHLARI ASOSIDA TAHLIL	255
Iminoxunov Abdukoxor Abdivaitovich	
OZIQ-OVQAT SANOATI KORXONALARIDA RAQAMLI TRANSFORMATSIYA JARAYONLARINING INNOVATSION SAMARADORLIKKA TA'SIRI	264
Abdunabiyev Sirojiddin G'anijon o'g'li	
ИССЛЕДОВАНИЕ АКТИВНОСТИ И СТАБИЛЬНОСТИ КАТАЛИЗАТОРОВ В ПРОЦЕССЕ ГИДРООЧИСТКИ НЕФТЕПРОДУКТОВ И ИХ РОЛЬ В ОХРАНЕ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ.....	271
Тураев Баходир Тиркашевич, Махманов Дониёр Махманович	
SURXONDARYO VILOYATI HUDUDIY TURIZM BOZORINING MARKETING TAMOYILLARI ASOSIDAGI KOMPLEKS TAHLILI	276
Namozov Shahzod Maxmud o'g'li	
INNOVATIVE TRANSFORMATION PROCESSES AND ADVANCED INTERNATIONAL EXPERIENCE IN THE FIELD OF AGRICULTURAL SERVICES.....	282
Djurayeva Dilnoza Davronovna, Boltayeva Shakhnoza Bebudovna	
COMPARISON OF HOSPITAL-BASED AND HOME-BASED REHABILITATION AFTER CERVICAL SPINE SURGERY IN UZBEKISTAN	290
Shokhrukh Ziyavaddinov	
O'ZBEKISTON AKSIYADORLIK JAMIYATLARI MOLIYAVIY KOEFFITSIYENTLARI TAHLILI	299
Norqulov Mirsaid To'lqin o'g'li	
TIJORAT BANKLARIDA RAQOBAT MUHITINING SHAKLLANISHI VA RIVOJLANISH TENDENSIYALARI TAHLILI	306
Turdiyev Izatulla Ollaqulovich	
XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA IJARA HISOBI TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	312
Xoliqulova Yulduz Panji qizi	

ELEKTR TARMOQLARI KORXONALARNING MOLIYAVIY BARQARORLIGIGA RAQAMLASHTIRISH VA INNOVATSIYALARNING O'RNI: XORIJ TAJRIBASI	317
Mavlonov Ozod Ulug'bekovich	
QISHLOQ XO'JALIGINI RIVOJLANTIRISHNI DAVLAT TOMONIDAN TARTIBGA SOLISHNING XORIJIY DAVLATLAR ILG'OR TAJRIBALARI VA ULARNI MAMLAKATIMIZDA QO'LLASH IMKONIYATLARI	322
Rajapov Xayrulla Bekdurdiyevich, Sharipova Lobar Umrbek qizi	
BANK TIZIMINI RAQAMLASHTIRISH ASOSIDA BOSHQARISHNING ILG'OR XORIJIY TAJRIBALARI.....	330
Boltayev Zokirjon Otanazarovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT TRANSFORMATSIYASI SHAROITIDA TIJORAT BANKLARI TO'LOV QOBILIYATINI TA'MINLASHNING INNOVATSION MEXANIZMLARI.....	334
Adilova Zohida Ikromjonovna	
MOLIYAVIY AKTIVLAR TARKIBIDAGI DEBITORLIK QARZDORLIKLARINI MHXS TALABLARI ASOSIDA BAHOLASHNING ZAMONAVIY YONDASHUVLARI	339
Umurzakov Dilshodbek Hakimovich	
ЦИФРОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ КАК ИНСТРУМЕНТ ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ МЕНЕДЖМЕНТА В УСЛОВИЯХ УДАЛЁННОЙ РАБОТЫ	345
Хамидов Далер Дилшодович	
ISMOIL SOMONIY MAQBARASINING TURISTIK SIG'IMINI BAHOLASH: BUXORO TARIXIY MARKAZI MISOLIDA.....	351
Choriyeva Dilovar Tohir qizi, Qilichov Muhridin Husniddin o'g'li	
CONSUMER TRUST IN UZBEKISTAN'S E-COMMERCE	356
Erkin Shavqiyev Professor, Ulugmurodov Farkhod	
IMPROVING THE FINANCING SYSTEM OF EXPORT ACTIVITIES OF SMALL BUSINESS ENTITIES.....	362
Karamatdinova Aysawle Parakhatovna	
XORIJIY OLIY TA'LIM MUASSASALARINING RAQAMLI MARKETING VOSITALARI TAHLILI: O'ZBEKISTON SHAROITIDA QO'LLASH IMKONIYATLARI	369
Sharopova Nafosat, Xolmamatov Diyorbek	
SURXONDARYO VILOYATIDA MEHNAT BOZORI RIVOJLANISHIGA TA'SIR ETUVCHI IJTIMOY-IQTISODIY OMILLARNI EKONOMETRIK MODELLASHTIRISH	374
Islomov Bobur Bahodir o'g'li	
XALQARO STANDARTLAR ASOSIDA ASOSIY VOSITALARGA AMORTIZATSIYA HISOBLASH USULLARI VA AUDITORLIK HISOBOTINI TAKOMILLASHTIRISH	380
Xasanov Shoxrux Raximjonovich	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTINI MODERNIZATSIYALASH SHAROITIDA REAL SEKTOR KORXONALARINING ROLI VA RIVOJLANISH ISTIQBOLLARI.....	385
Sobitova Ra'no Solidjonovna, Babaxadjayev Firdavs Bahodir o'g'li	
PROSPECTS FOR THE DEVELOPMENT OF THE NEW UZBEK CONSULTING SERVICES MARKET AND METHODS FOR ASSESSING THE POTENTIAL FOR ATTRACTING INVESTMENTS	388
Usmonova Dilfuza Ilkhomovna	
RESPUBLIKAMIZDA UMUMIY OVQATLANISH SOHASI XIZMATLARINI RIVOJLANTIRISHGA TA'SIR ETUVCHI OMILLAR VA ULARDAN FOYDALANISH.....	394
Kalanova Moxigul Baxritdinova	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA DAVRIDA KORXONA BOSHQARUVINING TASHKILIY-IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH YO'LLARI	399
Azlarova Munira Muhammad-Amin qizi, Yoqubov Madaminbek Abdurahim o'g'li	
BALIQCILIK SOHASIDA TADBIRKORLIK MAJMUALARINI DAVLAT TOMONIDAN TARTIBGA SOLISHNING ROSSIYA TAJRIBASI VA UNI O'ZBEKISTONDA QO'LLASH IMKONIYATLARI	406
Rajapov Xayrulla Bekdurdiyevich	

RIVOJLANGAN MAMLAKATLARDA CHIQUINDILARNI BOSHQARISH TIZIMINING ZAMONAVIY MODELLARI	416
Xasanov Komil Mutalibjanovich	
TOSHKENT VILOYATI QISHLOQ HUDUDLARIDA AYOLLAR TADBIRKORLIGINI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOIIY-IQTISODIY OMILLARI: EMPIRIK TAHLIL	421
Saidakbarova Ziyoda Doniyor qizi	
METHODOLOGICAL FOUNDATIONS FOR FINANCIAL SUPPORT FOR THE DEVELOPMENT OF ADDITIONAL ACTIVITIES IN FARM ENTERPRISES	426
Kalimbetov Khaliknazar Kurbanbaevich	
KIMYO SANOATI KORXONALARIDA IQTISODIY SAMARADORLIKNI OSHIRISH YO'NALISHLARINI TAKOMILLASHTIRISH.....	432
Suyarov Shaxzod Salim o'g'li	
XALQARO MOLIYA TASHKILOTLARIDAN O'ZBEKISTONGA JALB ETILGAN IMTIYOZLI MABLAG'LARNING SAMARADORLIGI	438
Turdiyeva Zarnigor Asqar qizi	
NAVOIY VILOYATIDA TURIZM XIZMATLARINI DIVERSIFIKATSIYA QILISH.....	442
Turayev Abduvoxid Kuldashevich	
TIJORAT BANKLARIDA KREDIT RISKNI BOSHQARISHNING XORIJIY AMALIYOTI.....	448
Turg'unov Nodirbek Muminjanovich	
KORXONALARDA STRATEGIK REJANI ISHLAB CHIQUISH DARAJALARI VA BOSQICHLARI	452
Zaripova Sayohat Zafarovna	
IQLIM O'ZGARISHINING AGRAR IQTISODIYOTGA TA'SIRI: NAZARIY YONDASHUVLAR VA XALQARO TAJRIBA.....	457
Ozodxon Mahmudovna Qo'ziboyeva, Anvarbekov Fayzullo Rustamjon o'g'li, Rahmonova Xosiyatxon Fayzullo qizi	
WAYS TO IMPROVE THE EFFICIENCY OF BANKING SERVICES THROUGH THE USE OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND BIG DATA TECHNOLOGIES.....	462
Mamatova Sevara Ilhom kizi	
O'ZBEKISTON TIJORAT BANKLARIDA RISK MENEJMENT TIZIMINI TAKOMILLASHTIRISH.....	470
Toshpulatov Davron Akromovich	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA YASHIL LOYIHALARNI MOLIYALASHTIRISH: HOLAT, MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR.....	477
Qorriyeva Shahnoza Safarbayevna	
YASHIRIN IQTISODIYOTNING RASMIY IQTISODIYOTGA TA'SIRINI BAHOLASH MUAMMOLARI	482
Bobojonov Azimjon Akmal o'g'li	
NAVOIY VILOYATI QIZILQUM CHO'LLARIDA XALQARO TURIZMNI TASHKIL QILISH VA RIVOJLANTIRISHNING STRATEGIK YO'NALISHLARI.....	486
Turayev Abduvoxid Kuldashevich	
BARQAROR SHAHAR RIVOJLANISHINING ASOSIY OMILLARI VA ULARNING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI: TANLANGAN DAVLATLAR VA O'ZBEKISTON MISOLIDA	493
Dadabayeva Nigora Muxamatxanovna, Jahongirova Muazzamxon Jahongir qizi	
AUDIT TEKSHIRUVLARIDA AUDIT DALILLARINI YIG'ISH AMALIYOTINI ZAMONAVIY IT TEXNOLOGIYALARDAN VA "MACHINE LEARNING" DAN FOYDALANGAN HOLDA TAKOMILLASHTIRISH ("IPAK YO'LI" AITB MISOLIDA).....	499
Eshqurbonov Bahrom Norsoat o'g'li	
O'ZBEKISTONDA OLIY TA'LIM BITIRUVCHILARINING MEHNAT BOZORIGA INTEGRATSIYASI: RAQAMLI KO'NIKMALAR OMILINING ROLI.....	506
Eshbo'riev Umarbek Rashidovich	
KOMPANIYALAR MOLIYASINING BARQARORLIGINI TA'MINLASH YO'LLARI.....	518
Rasulov Jasurbek Abdurasulovich	

ZAMONAVIY BAHOLASH FAOLIYATIDA PYTHON DASTURLASH TILINI QO'LLASHNING USLUBIY ASOSLARI VA ISTIQBOLLARI.....	522
Shaminov Abbosjon Faxriddin o'g'li	
MINTAQADA SANOAT TARMOQLARIGA INVESTITSİYALARNI JALB ETISHNING TASHKILIY-IQTISODIY YO'NALISHLARI.....	527
Maxmudov Jasurbek Ergashevich	
HUDUDIY ASALARICHILIKNI RIVOJLANTIRISHDA INNOVATSION YONDASHUVLAR VA ULARNING IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISH MEKANIZMLARI	532
Sulaymonov Sherzod Nasivaliyevich	
BARQAROR TURIZM VA UNING IQTISODIY RIVOJLANISHGA TA'SIRI	536
Sultonova Abduraimova Kamola Abdumannob qizi	
РАЗВИТИЕ КОРПОРАТИВНЫХ ФИНАНСОВ С УЧЕТОМ ESG-ПРИНЦИПОВ	542
Алиева Сусанна Сейрановна	
ЭМОЦИОНАЛЬНЫЙ ИНТЕЛЛЕКТ РУКОВОДИТЕЛЯ КАК ФАКТОР ЭФФЕКТИВНОСТИ УПРАВЛЕНЧЕСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	548
Алибекова Паризода Раджаб кизи, Алимова Машхура Тоирхоновна	
KREDIT RESURSLARINING HUDUDIY IQTISODIY SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA MOLIVAVIY SAVODXONLIKNING INSTITUTIONAL ROLI	554
G'aniyev Sanjar Poziljon o'g'li	
SANOAT KORXONALARIDA ISHLAB CHIQRISH INVESTITSİYALARIDAN FOYDALANISH SAMARADORLIGINI BAHOLASH	561
Qorabayev Shuxratjon Axmadjonovich	
O'ZBEKISTON IQTISODIYOTIDA KICHIK BIZNES VA TADBIRKORLIKNI QO'LLAB-QUVVATLASH ORQALI INKLYUZIV INVESTITSION MUHITNI RIVOJLANTIRISH.....	568
Irisqulova Munisa Akmal qizi	
AGROKLASTERLARNING TASHKILIY MEKANIZMLARINI TAKOMILLASHTIRISH MASALALARI	573
Doliyev Samandar Toirovich	
MINTAQADA IQTISODIYOT TARMOQLARINI DIVERSIFIKATSİYALASH USULLARI.....	579
Sapayev Azamat Rustamovich	
MAKROIQTISODIY BARQARORLIKNI TA'MINLASHDA TASHQI SAVDO SIYOSATINING O'RNI	583
Rustamova Nodira	
GAVKUSHON ANSAMBLI MISOLIDA BUXORO TARIXIY MARKAZIDAGI MEROS OBYEKTLARINING TURISTIK SIG'IM SALOHİYATI.....	587
Xolmurodova Moxichehra Dilmurodovna, Qilichov Muhriddin Husniddin o'g'li	
ОПРЕДЕЛЕНИЕ МНОЖЕСТВЕННОГО КОРРЕЛЯЦИОННО-РЕГРЕССИОННОГО АНАЛИЗА С ПОМОЩЬЮ ПРИКЛАДНЫХ ПРОГРАММ	594
Ганиева Зулфия Самиевна	
XIZMATLAR SOHASINI RIVOJLANTIRISHNING IJTIMOY AHAMIYATI	600
G'aniyev M., Vannobova Gulhayo Tolibjon qizi	
BUXORO TARIXIY MARKAZIDAGI ABDULAZIZXON VA ULUG'BEK MADRASALARINING TURISTIK SIG'IM IMKONIYATLARINI BAHOLASH	604
Ro'ziqulova Feruza Qurbon qizi, Qilichov Muhriddin Husniddin o'g'li	
KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIK FAOLIYATINI MOLIVAVIY RAG'BATLANTIRISH HAMDA KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHNING IQTISODIY-STATISTIK TAHLILI	612
Iskandarov Saidazamxon Salohiddin o'g'li	
O'ZBEKISTONDA NOSTANDART BANDLIK ASOSIDA KICHIK BIZNES RIVOJINI BAHOLASHNING ILMIY-USLUBIY ASOSLARI.....	621
Fayzullayev Nurulla Baxromovich	
O'ZBEKISTONNING QAYTA TIKLANADIGAN ENERGIYA MANBALARIGA O'TISHI: MUAMMOLAR VA ISTIQBOLLAR.....	627
Ro'ziyeva Dilobar Isomjonovna, Jo'ramurodova Feruza Mardon qizi	

XARAJATLARNI BOSHQARISHNING NAZARIY YONDASHUVLARI VA USULLARI	633
Toshimov Azizbek Hakimovich	
ГЛОБАЛЬНАЯ КОНКУРЕНЦИЯ МОДЕЛЕЙ РЕГУЛИРОВАНИЯ ИИ И ЕЁ ВЛИЯНИЕ НА ПРОМЫШЛЕННУЮ ПОЛИТИКУ РАЗВИВАЮЩИХСЯ СТРАН	636
Рахматов Феруз Касымович, Садикова Дилафруз Ражабовна, Рахматов Фирдавс Феруз угли	
NODIR DEVONBEGI XONAQOHIDA TURISTIK SIG'IMNI BAHOLASH: FIZIK VA HAQIQIY SIG'IM TAHLILI	647
Odilova Muattar Akram qizi, Qilichov Muhriddin Husniddin o'g'li	
"O'ZBEKISTON – 2030" STRATEGIYASIDA IJTIMOY HIMOYA TIZIMINING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	654
Zoya Xalekeyeva, Jamgirbaeva Nilufar Dauilbay qizi	
O'ZBEKISTON SUVEREN XALQARO OBLIGATSIYALARINING NISBATAN PAST FOIZ STAVKADA JOYLASHTIRILISHI: INVESTORLAR ISHONCHI VA MAKROIQTISODIY BARQARORLIK IFODASI	662
Toyirov Yunus Alamovich, Nazarov Qilich Xolmuradovich	
РОЛЬ КРИТИЧЕСКОГО ЧТЕНИЯ В ФОРМИРОВАНИИ МАРКЕТИНГОВОГО МЫШЛЕНИЯ СТУДЕНТОВ	668
Усманова Зумрад Исламовна	
ДИЛЕММА ПЛАТОНА И ПОППЕРА: ИНТУИЦИЯ КАК АБСОЛЮТНАЯ РАЦИОНАЛЬНОСТЬ	673
Мулладжанова Хосият Яздонова	
IQTISODIY TARAQQIYOTGA ERISHISHDA ERKIN IQTISODIY HUDUDLAR: KECHA, BUGUN VA ISTIQBOL	678
Boboqulov Sanjar Bahromqulovich	
MILLIY VALYUTA KURSI DINAMIKASINING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI	684
Kurbanov Feruz Pirnazarovich, Xudaybergenov Yusufboy Murodovich	
QURILISHDA DAVLAT-XUSUSIY SHERIKLIK	690
B.K.Abdusamatov, F.Ablakulov	
NNTLARNING IJTIMOY AHAMIYATGA MOLIK LOYIHALARINI DAVLAT GRANTI SHAKLIDA MOLIYALASHTIRISHDA SAMARADORLIKNI OSHIRISHNING RAQAMLI MEXANIZMLARI	695
Xasanov Jahongir Botir o'g'li	
TIJORAT BANKLARI SAMARADORLIGINI OSHIRISHDA BAZEL III STANDARTLARINING O'RNI VA AHAMIYATI	701
Absamatov Anvar Ergashevich	
B-READY XALQARO MEZONI: KICHIK BIZNES VA XUSUSIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH ORQALI KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISH ISTIQBOLLARI	706
Matniyozova Dilrabo Abdug'aprovna	
O'ZBEKISTONDA XIZMATLAR SOHASINI DIVERSIFIKATSIYA QILISH ISTIQBOLLARI	711
D.A. Togayeva	
ORGANIK QISHLOQ XO'JALIGI MAHSULOTLARINI SERTIFIKATLASH TIZIMI: YEVROPA ITTIFOQI TAJIRIBASI VA O'ZBEKISTON EKSPORT SALOHİYATINI RIVOJLANTIRISH ISTIQBOLLARI	715
Dexkanova Shodiyona Kaxramon qizi, Axmedov Eldor Toyirovich	
RAQAMLI IQTISODIYOT SHAROITIDA MAKROIQTISODIY KO'RSATKICHLAR BARQARORLIGINI TA'MINLASH MEZONLARI	720
Kantureeva Asem Jambil qizi, Xudoyqulov Xurshid Xurramovich	
RAQAMLI TRANSFORMATSIYA SHAROITIDA MINTAQAVIY IQTISODIYOTNING TARKIBIY O'ZGARISHLARINI INSON KAPITALI ORQALI RAG'BATLANTIRISH MEXANIZMLARI	727
Xudayberganova Nazokat Shonazarovna, Masharipova Xosiyat Matrasulovna	
ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ ГИДРОЭНЕРГЕТИКИ В УСЛОВИЯХ ПЕРЕХОДА К ЗЕЛЁНОЙ ЭКОНОМИКЕ	733
Габбарова Ильмира Володиевна	

AUDITORLIK XULOSASI HAMDA AXBOROT TAQDIMOTI SIFATINI INTEGRATSIYALASH AHAMIYATI VA YO'LLARI.....	738
Parpiyev Jaxongir Ilxomjonovich	
INTEGRATION OF TRADE MARKETING AND E-COMMERCE: COMBINING ONLINE AND OFFLINE SALES CHANNELS.....	744
Mamatkulova Shoira Jalolovna	
RAQAMLI TURIZM INFRATUZILMASINI BAHOLASHDA INTEGRATSION INDIKATORLAR TIZIMINI SHAKLLANTIRISH	750
Raximov Abror Zafarovich	
THE ECONOMIC SIGNIFICANCE OF DEVELOPING PILGRIMAGE TOURISM IN UZBEKISTAN	754
Rajapova Gulnoza Maxmudovna	
ЦИФРОВАЯ ТРАНСФОРМАЦИЯ КАК ФАКТОР ПОВЫШЕНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКОЙ ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРЕДПРИЯТИЙ ЛЁГКОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ: МИРОВОЙ ОПЫТ И ПРАКТИКА УЗБЕКИСТАНА	759
Ахмедова Газиза Азим кизи	
THE IMPORTANCE OF DIGITALIZATION METHODS AND SUSTAINABILITY IN PROVIDING PRODUCTS AND SERVICES TO CUSTOMERS	763
Umarova Nargiza Mirakabarovna	
NOMINAL ALMASHUV KURSI QADRSIZLANISHINING IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI: O'ZBEKISTON TAJRIBASI ASOSIDA ILMIY-TAHLILYI YONDASHUV	768
Toyirov Yunus Alamovich, Nazarov Qilich Xolmuradovich	
СОВРЕМЕННЫЕ ТЕНДЕНЦИИ УПРАВЛЕНИЯ КРЕДИТНЫМ ПОРТФЕЛЕМ КОММЕРЧЕСКИХ БАНКОВ В УЗБЕКИСТАНЕ.....	773
Жураева Нодирахон Фузулий кизи	
MILLIY INNOVATSION TIZIMDA FAN TA'LIM VA ISHLAB CHIQRARISH O'ZARO UYG'UNLIGI	779
Uzaydullayev Sherzod Shukurullayevich	
O'ZBEKISTONDA TURIZM SOHASIDA INNOVATSIYALARNING AHAMIYATI VA ULARNING TURIZM RIVOJLANISHIGA TA'SIRI	782
To'raboyeva Kimiyoxon O'rozbekovna, Asadov Baxshullo Xasanboy o'g'li	
DAVLAT QARZI VA UNING RIVOJLANAYOTGAN MAMLAKATLARDA IQTISODIY O'SISHGA TA'SIRI.....	786
Alimov Muhammad Yunus Muhammad ali o'g'li	
RAQAMLI BOSHQARUV VA TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMLAR ORQALI MINTAQAVIY OLIY TA'LIM MUASSALARI RAQOBATBARDOSHLIGINI OSHIRISH.....	791
Dilmurodov Zuhridin Do'stmurod o'g'li	
MAHALLA INSTITUTIDA KICHIK BIZNES VA OILAVIY TADBIRKORLIKNI RIVOJLANTIRISH ORQALI KAMBAG'ALLIKNI QISQARTIRISHNING TASHKILIY-IQTISODIY MEKANIZMLARI	795
Dawletmuratov Adilbay Mirzabaevich	
MINTAQA IQTISODIYOTINI RIVOJLANTIRISHDA TASHQI SAVDO OPERATSIYALARINI RAQAMLI TRANSFORMATSIYA QILISH ASOSLARI	801
Masharipova Manzura Alimbayevna	
ME'ROS OBYEKTLARIDA TURISTIK SIG'IMNI MIQDORIY BAHOLASH: NODIR DEVONBEGI MADRASASI MISOLIDA	806
Ikromova Shaxinabonu Ilg'or qizi, Qilichov Muhriddin Husniddin o'g'li	
O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA SOLIQ MA'MURCHILIGINI TAKOMILLASHTIRISH: MUAMMOLAR VA YECHIMLAR.....	813
Hujamuradov Abrorbek Ro'zimurat o'g'li	
МЕТОДЫ И МОДЕЛИ ПРОГНОЗИРОВАНИЯ ИНВЕСТИЦИОННЫХ РИСКОВ НА ПРОМЫШЛЕННЫХ ПРЕДПРИЯТИЯХ.....	819
Ёдгоров Сардорбек Самадович	

TADBIRKORLIK SUBYEKTLARINING MOLIYAVIY BARQARORLIGINI TA'MINLASHDA BANK KREDITINING ROLINI OSHIRISH YO'LLARI	825
Daniyarov Quwatbay Dáwirxanovich, Tajimuratova Nelufar Vays qizi	
INVESTITSION QURILISH KLASTERI VA UNING FAOLIYATI	833
Buriyev Xakim Toshimovich, Usmanov Ixom Achilovich	
DIVERSIFIKATSIYANING INVESTITSIYA PORTFELI SAMARADORLIGIGA TA'SIRI.....	837
Aktamov Bobirjon Mardon o'g'li	
NODAVLAT OLIY TA'LIM MUASSASALARIDA BOSHQARUV HISOBI TIZIMINI BARQAROR RIVOJLANISH VA RAQOBATBARDOSHLIKNI TA'MINLASH MEXANIZMI SIFATIDA TRANSFORMATSIYA QILISH	844
Xojiboyev Muxiddin Shodimuxamedovich	
BARQAROR BANK AMALIYOTLARI VA ULARNING PAST UGLERODLI IQTISODIYOTNI QO'LLAB-QUVVATLASHDAGI ROLI.....	850
Akmal Palvanov, Alisher Kalandarov	
AKSIYADORLIK JAMIYATLARIDA KAPITAL VA AKTIVLAR MENEJMENTI: BOZOR QIYMATI HAMDA MOLIYAVIY NATIJALARNI KO'P OMILLI BAHOLASH	858
Jumatova Gulzar Mahmud qizi	
TOSHKENTDA BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISH: TURIZMNING ATROF-MUHIT VA INFRAUZILMAGA TA'SIRI.....	864
Shakobir Ashirboyev	

TOSHKENTDA BARQAROR TURIZMNI RIVOJLANTIRISH: TURIZMNING ATROF-MUHIT VA INFRATUZILMAGA TA'SIRI

Shakobir Ashirboyev

Markaziy Osiyo atrof-muhit va iqlim o'zgarishini o'rganish universiteti (Green University)
"Barqaror rivojlanish" fakulteti 2-kurs magistranti

Annotatsiya. Barqaror turizm dunyoning ko'plab hududlarida muhim masalaga aylangan bo'lib, Toshkent shahri ham bundan mustasno emas. Chunki hududlar bo'ylab turizmga oid ma'lumotlarni chuqur yig'ish jarayonlari, atrof-muhitga bo'lgan bosim hamda infratuzilmaga qo'yilayotgan talablar ortib bormoqda. Turistlarning kundalik faoliyatidagi tezkor o'zgarishlar turizmning kengayishi, shuningdek, transport va joylashtirish tizimlarining rivojlanishi ta'sirida shakllanmoqda. Mazkur maqolada biz turizm resurslaridan foydalanish shakllarining atrof-muhit va infratuzilma boshqaruvidagi o'rni tahlil qilish orqali barqaror turizm rivojiga hissa qo'shishni maqsad qilamiz. Ushbu tadqiqot Toshkentdagi turizmning atrof-muhit va infratuzilmaga ta'sirini hamda ushbu ta'sirlarning barqaror turizm haqidagi kengroq tushunchalarni shakllantirishdagi rolini o'rganishga qaratilgan. Tadqiqot davomida biz barqaror turizm tizimini aniqlash va baholash jarayonini ko'rib chiqdik hamda Toshkentdagi turizm rivojlanishi bo'yicha tahlillarimizdan olingan aniq misollar asosida turizm faoliyatining ekologik ta'siri va bosimlarini baholadik. Toshkentning turli sohalaridagi turizm manfaatdor tomonlari (stakeholderlar) tarkibidan tanlangan respondentlar tuzilgan so'rovnomalarda va intervyularda ishtirok etdilar. Tadqiqotda SEM tahlili hamda 300 dan ortiq javoblar tahlilidan foydalanildi. Shuningdek, biz turizm yoki infratuzilma kengayishini oddiygina atrof-muhitni muhofaza qilish uchun faqat muammo sifatida qarash mumkin emasligini aniqladik. Mazkur tadqiqot natijalari siyosatchilar uchun turizmni rivojlantirish strategiyalaridan atrof-muhitni muhofaza qilishda foydalanish, barqaror turizmga o'tish va turizm faoliyatining shahar muhitida turlicha funksiyalarni bajarishini anglash bo'yicha foydali asos bo'lib xizmat qilishi mumkin.

Kalit so'zlar: barqaror turizm, ekologik barqarorlik, turizm infratuzilmasi, strukturaviy tenglamalar modeli (SEM), propensity score matching, turizm rivojlanishi, ekologik boshqaruv.

Abstract. Sustainable tourism has become an important issue in many regions of the world, and Tashkent city is no exception. This is because the processes of collecting in-depth tourism-related data across regions, environmental pressure, and the demands placed on infrastructure are increasing. Rapid changes in tourists' daily activities are being shaped by the expansion of tourism, as well as by the development of transport and accommodation systems. This article aims to contribute to the development of sustainable tourism by analyzing the role of tourism resource-use patterns in environmental and infrastructure management. The study focuses on examining the impact of tourism in Tashkent on the environment and infrastructure, as well as the role of these impacts in shaping broader understandings of sustainable tourism. In the course of the research, we examined the process of identifying and assessing the sustainable tourism system and evaluated the ecological impacts and pressures of tourism activities based on specific examples obtained from our analysis of tourism development in Tashkent. Respondents selected from tourism stakeholders in various sectors of Tashkent participated in structured questionnaires and interviews. The study employed SEM analysis and analyzed more than 300 responses. We also found that tourism or infrastructure expansion cannot simply be viewed as a problem for environmental protection alone. The findings of this study may serve as a useful basis for policymakers in using tourism development strategies for environmental protection, transitioning toward sustainable tourism, and understanding the diverse functions of tourism activities in the urban environment.

Key words: sustainable tourism, environmental sustainability, tourism infrastructure, structural equation modeling (SEM), propensity score matching, tourism development, environmental management.

Аннотация. Устойчивый туризм стал важной проблемой во многих регионах мира, и город Ташкент не является исключением. Это связано с тем, что процессы глубокого сбора данных, относящихся к туризму в различных регионах, экологическая нагрузка, а также требования, предъявляемые к инфраструктуре, возрастают. Быстрые изменения в повседневной деятельности туристов формируются под влиянием расширения туризма, а также развития транспортной системы и системы размещения. В данной статье мы ставим целью внести вклад в развитие устойчивого туризма посредством анализа роли форм использования туристских ресурсов в управлении окружающей средой и инфраструктурой. Исследование направлено на изучение воздействия туризма в Ташкенте на окружающую среду и инфраструктуру, а также роли этих воздействий в формировании более широких представлений об устойчивом туризме. В ходе исследования мы рассмотрели процесс выявления и оценки системы устойчивого туризма, а также оценили экологическое воздействие и нагрузки туристской деятельности на основе конкретных примеров, полученных в результате анализа развития туризма в Ташкенте. Респонденты, отобранные из числа заинтересованных сторон туризма в различных сферах Ташкента, приняли участие в структурированных анкетах и интервью. В исследовании использовался SEM-анализ, а также были проанализированы более 300 ответов. Кроме того, мы установили, что расширение туризма или инфраструктуры нельзя рассматривать исключительно как проблему для охраны окружающей среды. Результаты данного исследования могут служить полезной основой для политиков при использовании стратегий развития туризма в целях охраны окружающей среды, перехода к устойчивому туризму и понимания различных функций туристской деятельности в городской среде.

Ключевые слова: устойчивый туризм, экологическая устойчивость, туристская инфраструктура, модель структурных уравнений (SEM), propensity score matching, развитие туризма, экологическое управление.

KIRISH

Barqaror turizmga oid tadqiqotlar ko'pincha ekologik boshqaruv bo'yicha izlanishlarning asosini tashkil etadi va so'nggi yillarda ularni shahar hududlarida olib borish muhim ahamiyat kasb etmoqda. Chunki turizm faoliyati va infratuzilma tizimlari barqaror turizm tushunchasi doirasida turizm resurslarining ekologik boshqarilish usullarini shakllantiradi [1]. So'nggi turizm tadqiqotchilari ushbu qarashga tanqidiy yondashganlar: turizmning iqtisodiy va infratuzilmaviy jihatlariga e'tibor qaratish o'rniga, bu tadqiqotlar turizmning ekologik oqibatlarini ta'kidlab, "barqaror turizm tizimi"ga ko'proq e'tibor qaratish zarurligini ko'rsatgan [2], [3], [4]. Mazkur barqaror turizm metodologiyasi dastlab turizm kontekstida ekoturizm amaliyotlari orqali shakllangan bo'lsa, keyinchalik kengroq ekologik nuqtayi nazarga asoslangan hamjamiyatga yo'naltirilgan turizm modeliga aylangan (barqarorlik nazariyasi) [5], [6] va [7], [8], [9], [10] va [11].

Shu sababli, shahar rejalashtirishida turizm siyosatining ekologik himoya va infratuzilma boshqaruvi yo'nalishida tobora keng qo'llanilishi natijasida barqaror turizmning muhim konseptual tizimi shakllandi. Turizmdan global miqyosda foydalanishning ortishi atrof-muhit degradatsiyasi, infratuzilmaga bosim va turizm kengayishi kabi ikki asosiy muammoni yuzaga keltirdi. Shuningdek, shahar infratuzilma tizimlari orqali amalga oshiriladigan turizm faoliyati bir qator ekologik muammolar, jumladan, ifloslanish va resurslarning kamayishi bilan chambarchas bog'liqdir. Natijada, bu holat turistik muhit sifatining pasayishiga hamda turizm faoliyatining kengayishi tufayli jamoalar orasida ekologik resurslarning yo'qolishiga sabab bo'lmoqda. Mazkur bosimlar nafaqat turizmning barqarorligiga salbiy ta'sir ko'rsatadi, balki yalpi turizm daromadlarining kamayishiga ham olib kelishi mumkin [12].

Strukturaviy tenglamalar modeli (SEM) yondashuvi turizm barqarorligini o'rganishda keng qo'llaniladi. Bunda har bir o'zgaruvchi ma'lum statistik jarayonlar orqali shakllantirilgan indikatorlar asosida o'lchanadi. Mazkur yondashuvlar turizm tadqiqotchilari tomonidan turli empirik usullar yordamida qo'llab-quvvatlanadi. [13] ta'kidlaganidek, propensity score matching modeli turizm sektorini tushunishni yanada rivojlantirib, turizm rivojlanishi davomida ma'lumotlarni baholash uchun turizm jarayonining kengroq talqinini taqdim etuvchi ekologik va infratuzilmaviy tahlilning tizimli asosini yaratadi. Umumiy barqaror turizm tizimi turizm adabiyotida keng tarqalgan yondashuv hisoblanadi [14], chunki turistlar va turizm manfaatdor tomonlari qaror qabul qilish va o'z ekologik amaliyotlarini shakllantirish imkoniyatiga ega guruhlar sifatida qaraladi [15].

Turizm bo'yicha avvalgi tadqiqotlarga muvofiq [2], [6] infratuzilma va turizmni bir tomondan, barqarorlik va ekologik himoyani esa ikkinchi tomondan bir-biriga bog'liq va o'zaro ta'sir qiluvchi tizimlar sifatida ko'radilar. Ularning hissasi asosan turizm sektorining infratuzilmaviy muammolari va barqarorligini o'rganishni talab qiluvchi ekologik tizimga murojaat qilish bilan chegaralangan [7]. Bizning fikrimizcha, barqaror turizmni o'rganish va amalga oshirish jarayoni turistlarning barqaror turizm mazmunini shakllantirishdagi faol ishtirokini aniqlash va baholashga qaratilgan yanada chuqur ekologik yondashuvni talab qiladi [8].

So'nggi turizm olimlari ushbu qarashni yanada kengaytirganlar: turizmning iqtisodiy va infratuzilmaviy jihatlariga e'tibor qaratish o'rniga, ular turizmning ekologik oqibatlarini asosiy masala sifatida ko'rsatib, mavjud turizm modellariga nisbatan yanada integratsiyalashgan va barqaror yondashuvlar zarurligini ta'kidlaganlar.

Shu sababli, ushbu tadqiqotning asosiy maqsadi barqaror turizm doirasida turizm tajribalari va ekologik ta'sirlarni o'rganishdan iboratdir. Biroq, mazkur natijalar bizning tadqiqot savollarimizni tahlil qilish imkonini bersa-da, tadqiqotimizning ahamiyati turizmning shahar rivojlanishi va infratuzilmadagi turli ekologik jihatlari bilan bog'liq mavjud sharoitlardan ham kengroqdir. Ushbu tadqiqot barqaror turizm haqidagi manfaatdor tomonlarning qarashlarini o'rganish orqali turizm resurslarini boshqarish bo'yicha qo'shimcha tushunchalar va amaliy tavsiyalarni taqdim etadi.

Keyingi bo'limda biz turistlar va manfaatdor tomonlarning infratuzilmaga oid ekologik qarashlarini o'rganish uchun metodologik asos sifatida SEM yordamida miqdoriy tahlilni, shuningdek, turizmni tahlil qilish uchun propensity score matching yondashuvini qanday qo'llaganimizni tushuntiramiz [7]. Bizning metodlarimiz Toshkent shahridagi turizm yangiliklarida aks etgan ekologik bosimlar va infratuzilma talablarini o'rganishga qaratilgan so'rovnomalardan va intervyularni o'z ichiga oldi [15]. Tahlilni davom ettirish maqsadida, biz har bir turizm indikatorini baholashda keng qo'llaniladigan konseptual tizimga murojaat qildik [7]. Mazkur yondashuv barqaror turizm metodlariga bevosita ta'sir ko'rsatuvchi turizmning ekologik ta'sirlarini aniqlashda foydali bo'lishi mumkin.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Barqaror turizmning shahar ekologik boshqaruvidagi rolini empirik jihatdan o'rganishga qaratilgan bir qator tadqiqotlar mavjud bo'lib, ular turizm infratuzilmasi hamda ekologik barqarorlik masalalariga alohida e'tibor qaratgan [1–4]. Iqtisodiy o'sishga yo'naltirilgan qarashlardan farqli ravishda, barqarorlik nazariyasi turizm bosimining yuzaga kelishini ekologik xabardorlik va infratuzilmaviy rejalashtirishning yetishmasligi bilan izohlaydi [5–7]. Mazkur tadqiqotlar turizm rivojlanishi va atrof-muhitni muhofaza qilish haqida odatiy infratuzilmaga asoslangan yondashuvlarga nisbatan kengroq va yanada murakkabroq tasavvurni shakllantiradi [8–12]. Turizm sektorini turizm kengayishi va ekologik boshqaruvni bog'lovchi shahar tizimlaridan ajratib bo'lmaydi [13–15].

Astanakulov va boshq. 2022–2025-yillar oralig'ida turizm hududlarining barqaror rivojlanishidagi o'zgarishlarning bir nechta tendensiyalarini aniqladilar: an'anaviy turizm bosimlari kamaygan bo'lsa, barqarorlikka yo'naltirilgan amaliyotlar ortgan [1]. Ular mahalliy turizm resurslariga egalik qilishda turizm ishtiroki va manfaatdor tomonlar ishtirokining o'xshash shakllarini aniqladilar, bu esa odatda O'zbekistonda barqaror turizmni rejalashtirish uchun muhim omil sifatida qaraladi [8], [6]. Mazkur tadqiqot strukturaviy tenglamalar modeli va propensity score matchingdan foydalanib, ekologik bosim, infratuzilma sig'imi va barqaror amaliyotlarni qabul qilish o'rtasida ahamiyatli bog'liqlik mavjudligini aniqladi [13].

Xuddi shu turizm infratuzilmasi va barqarorlik indikatorlari Mamirkulova va boshq. tomonidan 2020–2024-yillar oralig'ida Ipak yo'li hududlarida olib borilgan turizm-ekologiya tadqiqotida ham qo'llanilgan [12]. Shunga o'xshash tarzda, Abbas va boshq. [2] COVID-19 muammolaridan pandemiyadan keyingi turizm tiklanishigacha bo'lgan davrda turizm barqarorligi hayot sifati, meros hududlarini boshqarish va infratuzilma bosimi nuqtayi nazaridan ko'proq pasaygan va tebranganligini aniqladilar, chunki turizm uzilishlarining yuqori darajasi jahon merosi hududlarida turizm xizmatlariga uzoq muddatli barqarorlik natijalariga qaraganda tezroq ta'sir ko'rsatgan.

Mualliflarning bilishicha, Toshkentdagi turizmga oid tadqiqotlar orasida SEM va propensity score matchingni birlashtirgan modeldan foydalangan tadqiqot mavjud emas. Turli turizm faoliyati sektorlaridagi turizm barqarorligi darajalari o'rtasida katta farq kuzatilmadi, faqat shahar turizmi hududida barqaror amaliyotlarni qabul qilishning o'rtacha darajadagi o'sishi qayd etildi. Turizm indikatorlarini manfaatdor tomonlar guruhlariga uchun qo'llash orqali ular bir nechta ishtirokchilarni (masalan, transport va joylashtirish tizimi vakillari) aniqlashga muvaffaq bo'ldilar, ular nisbatan ko'proq infratuzilma bosimiga duchor bo'lganlar.

[6] barqaror turizmni o'rganish uchun hamjamiyatga asoslangan turizm yondashuvini qo'llab, turistlar hamda manfaatdor tomonlarning turizm haqidagi qarashlari bilan bog'liq jihatlarni o'rgandilar. Ushbu barcha tadqiqotlar so'rovnoma usuli, manfaatdor tomonlar tahlili, infratuzilmani baholash va barqarorlik tizimidan foydalangan.

Barqaror amaliyotlarni qabul qilish bog'liq o'zgaruvchi sifatida ishlatildi, ekologik bosim, infratuzilma sig'imi va manfaatdor tomonlarning o'rganish darajasi esa mustaqil o'zgaruvchilar sifatida qo'llanildi. [13] tomonidan taklif etilgan strukturaviy tenglamalar modeli yondashuvini qo'llagan holda, ular umumiy turizm barqarorligi turizm kengayishi davrlarida biroq pasayganini hamda infratuzilma tayyorgarligining yetishmasligi umumiy ekologik bosimga eng katta hissa qo'shganini aniqladilar.

Barqaror turizm tizimi o'rganish ta'siri orqali yanada mas'uliyatli turizm amaliyotlarini yaratishda manfaatdor tomonlarning roliga alohida urg'u beradi va shu orqali ekologik boshqaruvni yaxshilaydi. Manfaatdor tomonlarning o'rganish darajasi barqarorlik xabardorligini oshiradi, natijada ko'proq mas'uliyatli amaliyotlar qabul qilinadi va turizm kengayishining salbiy ta'siri kamayadi. Eng so'nggi tadqiqotlarda Munir va boshq. [13] strukturaviy tenglamalar modelini qo'llab, barqaror turizmdagi institutsional va infratuzilmaviy farqlarni o'rgandilar.

Mazkur tadqiqot ham boshqa avvalgi barqaror turizm tadqiqotlaridan (masalan, ekoturizm, infratuzilma rivojlanishi va hamjamiyatga asoslangan turizm tadqiqotlari) ajralgan holda qaralishi mumkin emas [6], [8], [12].

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ma'lumotlar Toshkent shahrida tuzilgan so'rovnomalar va intervyular orqali yig'ildi hamda turizm sektori odatda ekologik barqarorlik bilan chambarchas bog'liq deb qaraladi [14], [15]. Turizm manfaatdor tomonlari turli turizm sektorlaridan maqsadli ravishda tanlab olindi, chunki barcha turizm kontekstlaridagi tadqiqotlarda javoblarning xilma-xilligini ta'minlash muhim hisoblanadi. Bizning turizm namunamiz tadqiq etilgan turizm sektorining turli manfaatdor tomonlarini qamrab oldi va ishtirokchilar aniqlangach, ayniqsa, ularning muayyan turizm xizmatlaridan foydalanish tajribalari o'rganildi [15], [7]. Ishtirokchilarni tanlashda maqsadli tanlanma (purposive sampling) usulidan foydalanildi, bu esa turistlarning tajribalari va turizm faoliyatiga oid qarashlaridagi zarur darajadagi farqlanishni ta'minlashga xizmat qildi [7].

Barcha respondentlar va turizm manfaatdor tomonlari turizm sektorining ma'lum bir yo'nalishini hamda infratuzilmani (transport va joylashtirish tizimlari) ifodalovchi vakillar edi [12], [15]. Shuningdek, ishtirokchilarni tanlashda quyidagi ikkinchi mezonga ham amal qilindi: (b) ishtirokchilar turli sektorlar orasidan tanlandi va tadqiqotga turizmning turli shakllari (shahar turizmi va ekoturizm) kiritildi. Mazkur so'rovnomalar turizmning ekologik qabul qilinishi, infratuzilma, turizm bilan o'zaro aloqalar shakllari, turizm faoliyati va sektorni boshqarishdagi bosimlar kabi turli masalalar bo'yicha ma'lumotlarni yig'ishga xizmat qildi.

Tanlangan har bir ishtirokchi kamida ikki yil davomida turizm xizmatlaridan foydalanish tajribasiga ega bo'lib, bu manfaatdor tomonlarning chuqur tushunchalari, turizm faoliyati shakllari hamda standart turizm amaliyotlari, barqarorlik, infratuzilma va ekologik himoya haqidagi qarashlarini tushuntirish imkonini berdi. Tizimli tahlilni amalga oshirish maqsadida biz strukturaviy tenglamalar modeli yondashuvi asosida (SEM va PSM, 2025-yil) ekologik indikatorlar va infratuzilmani aniq ifodalovchi barqaror turizm tizimini (STF) ishlab chiqdik.

Turizm tizimiga o'xshash tarzda, biz turli bosqichlardagi bir nechta turizm faoliyatlari va manfaatdor tomonlarni tahlil qilib, turizm sektorining ekologik barqarorligini ifodalamaydigan jihatlarni aniqladik. Biz barqaror tizim bilan bog'liq bo'lgan turizm manfaatdor tomonlarining qarashlari va javoblarini to'plaganimiz sababli, tadqiqotchilar sifatida turizmning ekologik va infratuzilmaviy jihatlari bo'yicha deyarli bir xil tushunchalarga ega bo'ldik. Tahlil davomida turizm faoliyatining barqarorligini va turizm infratuzilmasiga bo'lgan bosimlarni baholash uchun indikatorlardan foydalanildi [13].

Ekologik himoya yuqori bosimli hududlar va turizm shakllarini o'rganish uchun turizm indikatorlari yordamida hisobga olindi. Manfaatdor tomonlarning barqarorlik haqidagi qarashlarini o'rganish maqsadida, biz ishtirokchilar tomonidan taqdim etilgan javoblardan foydalandik, bu javoblar turizm faoliyatlarining o'zaro qanday bog'lanishini ko'rsatib berdi [15], [7].

Qo'shimcha intervyular faqatgina ishtirokchilar turizm faoliyatlarining ekologik jihatlari haqidagi qarashlarini yetarlicha tushuntirib bera olmagan hollarda o'tkazildi. Intervyu jarayonida qo'shimcha savollar berildi va zarurat tug'ilganda, ishtirokchilarning barqarorlik haqidagi fikrlarini yanada batafsil tushuntirish uchun davomiy savollar qo'llanildi. Javoblar quyidagi kategoriyalar asosida ehtiyotkorlik bilan tasniflandi: ekologik barqarorlik, infratuzilma bosimi, turizm kengayishi va turizm xatti-harakati (bir so'zli kategoriya).

Turizm indikatorlari tematik tahlil orqali o'rganildi [15], [7]. Shuningdek, biz avvalgi tadqiqotlar asosida ishlab chiqilgan turizm tizimlariga ham tayandik [2], [6], [7], [8]. Tahlilda barqaror turizm tushunchasi turizm kontekstida (masalan, ekologik himoya, turizm resurslari, infratuzilma boshqaruvi), turizm faoliyatlari (transport, joylashtirish), ekologik barqarorlik amaliyotlari (ekoturizm, shahar turizmi), turizm bosimlari (ifloslanish, resurslar kamayishi, infratuzilma) va turizm shakllari bilan bog'liq holda ko'rib chiqildi.

Shundan so'ng, biz javoblarni qatorma-qator sinchkovlik bilan o'qib chiqib, mavjud tendensiyalarni aniqlashga qaratilgan iterativ tahlil jarayonini amalga oshirdik. Miqdoriy javoblar strukturaviy tenglamalar modeli yordamida tahlil qilindi [13], [15], [7] (1-jadvalga qarang).

Ushbu tadqiqotning tahlil jarayoni [6] konseptual tizimi asosida olib borildi va turizm indikatorlari ekologik amaliyotlar hamda barqarorlik ko'rsatkichlari sifatida talqin qilindi. Biz manfaatdor tomonlarni aniqlash, javoblarni yig'ish va natijalarni tahlil qilish orqali yakuniy ilmiy xulosalarni shakllantirish uchun aralash metodlar (mixed methods) yondashuvidan foydalandik. Umuman olganda, tahliliy jarayonlar tadqiqot maqsadlarini qo'llab-quvvatladi. Baholash jarayoni turizm tahlilida qo'llashdan oldin konseptual tizimni yanada takomillashtirishga xizmat qildi. Ushbu tizimning moslashuvchanligi va tahliliy tuzilmasi tadqiqotchilarga avvalgi tadqiqotlarda ta'riflangan turizm, infratuzilma va barqarorlik shakllarini chuqur o'rganish imkonini berdi [15], [7].

TAHLIL VA NATIJALAR

Tahlil turizm rivojlanishini ekologik barqarorlik tizimi nuqtayi nazaridan, turizm kengayishi va infratuzilma o'sishi davrlarida, shuningdek, atrof-muhitni muhofaza qilish va infratuzilma boshqaruviga ta'sir ko'rsatgan turizm faoliyatlari asosida umumlashtirdi. Bunda quyidagi jihatlari ko'rib chiqildi: (1) turizm xatti-harakatlari shakllari va (2) barqarorlik natijalari (1-jadval).

1-jadval. Logistik regressiya

O'zgaruvchi	Koeffitsiyent (Coef.)	Standart xato (St.Err.)	t-qiyamat	p-qiyamat	95% ishonch oralig'i	Ahamiyatlilik (Sig.)
sektor_turi (sector_type)	-0.105	0.195	-0.54	0.590	-0.488 — 0.278	
turizm_turi (tourism_type)	0.187	0.212	0.88	0.378	-0.229 — 0.603	
ekologik_xabardorlik_balli (env_awareness_score)	0.008	0.012	0.62	0.534	-0.017 — 0.032	
infratuzilma_indeksi (infrastructure_index)	-0.007	0.010	-0.68	0.496	-0.025 — 0.012	
tajriba_yillari (experience_years)	0.030	0.032	0.96	0.336	-0.032 — 0.093	
Doimiy had (Constant)	-0.508	1.205	-0.42	0.673	-2.869 — 1.853	

Ko'rsatkich	Qiyamat	Ko'rsatkich	Qiyamat
Bog'liq o'zgaruvchining o'rtacha qiymati	0.500	Bog'liq o'zgaruvchining standart og'ishi	0.502
Pseudo R ²	0.012	Kuzatuvlar soni	160
Chi-kvadrat (Chi-square)	2.675	Prob > chi ²	0.750
Akaike mezoni (AIC)	231.132	Bayes mezoni (BIC)	249.583

*** p < 0.01, ** p < 0.05, * p < 0.1

Natijalar quyidagilarni izchil ravishda ko'rsatdi: (1) turizm sektorining kengayishi hamda turistik muhitning barqarorligiga ekologik bosimning ortishi. Tahlil davomida aniqlangan bir qator kuzatuvlar turizm manfaatdor tomonlarining barqaror turizm tizimi amaliyotda qo'llanilishi kerak edi, degan fikrlari bilan bog'liq bo'ldi [1]. Tahlil yakuniga kelib, bizning turizm tizimimizning ekologik barqarorligi va infratuzilma boshqaruvini qo'llab-quvvatlovchi kuchli dalillar mavjudligi aniqlandi (2-jadval).

2-jadval. Probit regressiya

Ko'rsatkich	Qiyamat
Kuzatuvlar soni	160
LR chi ² (5)	2.68
Prob > chi ²	0.7496
Log ehtimollik (Log likelihood)	-109.56479
Pseudo R ²	0.0121

O'zgaruvchi	Koeffitsiyent (Coef.)	Standart xato (Std.Err.)	z	P>z	95% ishonch oralig'i
sektor_turi (sector_type)	-0.066	0.122	-0.540	0.588	-0.306 — 0.174
turizm_turi (tourism_type)	0.117	0.132	0.880	0.377	-0.142 — 0.376
ekologik_xabardorlik_balli (env_awareness_score)	0.005	0.008	0.630	0.532	-0.010 — 0.020
infratuzilma_indeksi (infrastructure_index)	-0.004	0.006	-0.680	0.495	-0.016 — 0.008
tajriba_yillari (experience_years)	0.019	0.020	0.960	0.335	-0.020 — 0.058
_cons	-0.316	0.752	-0.420	0.674	-1.790 — 1.158

Matching natijalari

O'zgaruvchi	Namuna	Treated	Controls	Farq	Standart xato	T-statistika
sustainability~e	Moslashtirilmagan (Unmatched)	57.565	55.077	2.488	1.395	1.780
ATT		57.499	55.634	1.865	1.940	0.960

Izoh: Standart xatolar propensity score baholanganligini hisobga olmaydi.

Psmatch2 natijalari

Davolash guruhi (Treatment assignment)	Umumiy qo'llab-quvvatlashdan tashqarida (Off support)	Umumiy qo'llab-quvvatlash ichida (On support)	Jami
Nazorat guruhi (Untreated)	0	80	80
Tajriba guruhi (Treated)	1	79	80
Jami	1	159	160

Turizm tahlili jarayonida ishtirokchilar ekologik barqarorlik yetarli darajada mavjud emasdek ko'ringan holatlarni tushuntirib berdilar. Masalan, transport tizimidan foydalanuvchi turizm manfaatdor tomoni yoki turizm resursidan keng miqosda foydalanayotgan yirik turizm faoliyati [7] turizm sektoridagi barqarorlikni o'z tajribalari orqali izohlab berdi (3-jadval):

3-jadval. Strukturaviy Tenglamalar Modeli (SEM) — Strukturaviy yo'l koeffitsiyentlari (OIM Estimator)

Strukturaviy model

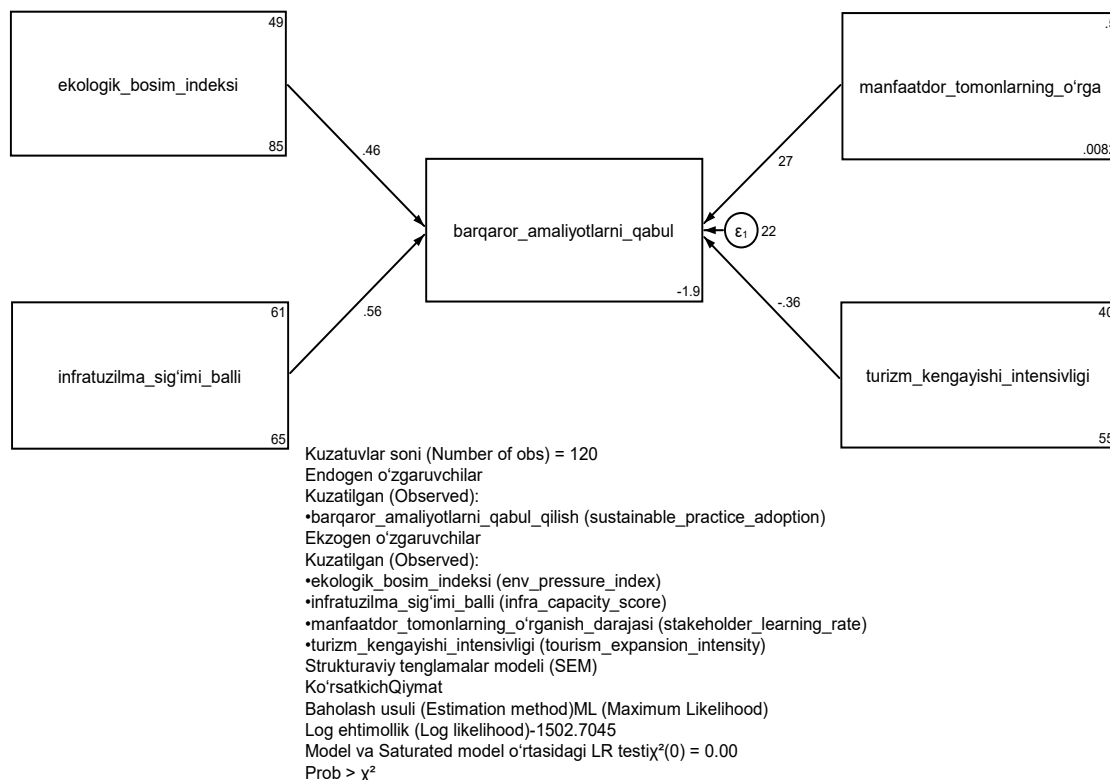
Barqaror amaliyotlarni qabul qilish (sustainable_practice_adoption)

O'zgaruvchi	Koeffitsiyent (Coef.)	Standart xato (Std. Err.)	z	P>z	95% ishonch oralig'i
ekologik_bosim_indeksi (env_pressure_index)	0.458	0.047	9.800	0.000	0.367 — 0.550
infratuzilma_sig'imi_balli (infra_capacity_score)	0.555	0.054	10.360	0.000	0.450 — 0.660
manfaatdor_tomonlar_o'rganish_darajasi (stakeholder_learning_rate)	26.525	4.771	5.560	0.000	17.174 — 35.876
turizm_kengayishi_intensivligi (tourism_expansion_intensity)	-0.357	0.057	-6.210	0.000	-0.470 — -0.244
Doimiy had (_cons)	-1.867	5.163	-0.360	0.718	-11.985 — 8.252

Xatolik dispersiyasi

Ko'rsatkich	Qiymat	Standart xato	95% ishonch oralig'i
var(e.sustainable_practice_adoption)	21.700	2.802	16.849 — 27.948

Masalan, agar turizm manfaatdor tomoni turizm faoliyatlari asosida javob bersa, tadqiqotchilar turizm tizimi orqali ushbu shakllarni, infratuzilmaga tushayotgan ekologik bosimlarni va ularning barqarorlik hamda turizm kengayishiga qo'shayotgan hissasini oson aniqlashlari mumkin. Ahamiyatlilikni tekshirish maqsadida biz turizm barqarorligi indikatorlaridan foydalangan holda bir tanlamali t-testlarni amalga oshirdik [2]. Bu orqali turizm tizimining samaradorligi saqlanib qolgan-qolmaganligi aniqlandi (1-rasm).

1-rasm. Barqaror amaliyotlarni qabul qilishga ta'sir etuvchi omillarning strukturaviy model (SEM) yo'l diagrammasi

Ammo agar men javoblarni faqat o'z tizimim bilan taqqoslasam, bu jarayon menga tahliliy vaqtni tejash imkonini beradi [3]. Manfaatdor tomonlar yana bir jihatni ta'kidladilar — bu resurslarni tejaydi. Qanday qilib? Masalan, agar turizm faoliyati infratuzilmaga bosimni ko'rsatuvchi biror shaklni namoyon etsa, uni tahlil qilish ekologik barqarorlik bilan sezilarli darajada bog'liq bo'ladi (4-jadval).

4-jadval. Strukturaviy Tenglamalar Modeli (SEM) — Moslik statistikasi (Goodness-of-Fit Statistics)

Moslik ko'rsatkichi	Qiymat	Tavsif
$\chi^2_{ms}(0)$	0.000	Model va Saturated model taqqoslanishi
p-qiymat	—	χ^2 ehtimolligi
$\chi^2_{\beta s}(4)$	156.400	Bazaviy model va Saturated model taqqoslanishi
p-qiymat	0.000	χ^2 ehtimolligi

Shu sababli bizning turizm tizimimiz ekologik himoya va infratuzilma boshqaruvi ta'minlash uchun barqarorlik indikatorlari bilan o'zaro bog'liq holda ishlashi zarurligini kuzatdik. Turizm manfaatdor tomonlarining aksariyati barqaror turizm amaliyotlarining turizm faoliyatlari uchun muhimligini ta'kidladilar (ya'ni ekologik barqarorlik, infratuzilma boshqaruvi, turizm kengayishi, turizm xatti-harakati, ekoturizm va shahar turizmi). Biroq, natijalarimiz shuni ko'rsatdiki, atrof-muhitni muhofaza qilishga bevosita hissa qo'shuvchi barqaror turizm amaliyotlari hanuzgacha turizm rivojlanishidan kelib chiqadigan infratuzilma bosimlari ta'sirida shakllanmoqda.

Biroq, biz uchinchi kategoriyaning birinchi va ikkinchi kategoriyalardan infratuzilma hamda turizm-ekologik tizim nuqtayi nazaridan farq qilishini aniqladik. Yana bir turizm manfaatdor tomoni turizm faoliyatlari har doim ham barqaror bo'lavermasligini va manfaatdor tomonlar ba'zan kutilmagan javoblar berishini ta'kidladi: "Ba'zan biz aloqada bo'lgan turizm manfaatdor tomonlari: 'Siz kelasizmi yoki yo'qmi?' deb so'rashardi" [3]. "Ba'zan biz turizm faoliyatlari joyiga kelganimizda, manfaatdor tomonlar hali kelmagan bo'ladi va biz turizm bosimi ortib borayotganini ko'ramiz. Shu sababli, ishtirokchilarimiz bilan oldindan telefon orqali bog'lanib, ularning mavjud bo'lishini ta'minlashga harakat qilardik".

Tahlilimiz natijasida turizm barqarorligiga oid bir qator shakllar aniqlandi va ular turizm xatti-harakatlari namunalari asosida ikki asosiy tahliliy kategoriyaga ajratildi. Umuman olganda, barqaror turizm tizimi samarali

ekanligi tasdiqlandi, ya'ni ekologik barqarorlik va infratuzilma boshqaruvi o'zaro chambarchas bog'liq ekanligi ko'rsatildi (3-jadvalga qarang). Bir qator manfaatdor tomonlar turizm faoliyatlari ularning ekologik qarashlariga ta'sir qilishini tushuntirgan bo'lsalar-da, ayrim ishtirokchilar turizm sektorining bizning turizm tizimimizda faoliyat yuritishi uchun qanchalik ekologik mas'uliyatli yoki barqaror bo'lmagan yondashuvlar mavjudligini izohlab berdilar. Natijalarimiz shuni ko'rsatdiki, turizm kengayishi va infratuzilmaga tushayotgan bosim turli turizm sektorlarida ekologik barqarorlikka bevosita ta'sir ko'rsatgan.

Ushbu tizim natijalaridan turizm amaliyotlarini va turizm oqimidagi barqarorlikni yanada takomillashtirish uchun foydalanish mumkin. Bu holat turizm manfaatdor tomonlari nuqtayi nazaridan turizm infratuzilmasi, ekologik barqarorlik va turizm kengayishi o'rtasidagi bog'liqliklarni tushuntiradi hamda propensity-score matching usuli yordamida o'lchangan barqaror turizm natijalarini ko'rsatadi ($p > 0.05$).

SEM tahlili siyosatchilar, manfaatdor tomonlar va tadqiqotchilar uchun turizm bilan bog'liq yuqori darajadagi barqaror amaliyotlarda muhim ahamiyatga ega bo'lib, statistik jihatdan ahamiyatli bog'liqliklarni ko'rsatdi (" $p < 0.001$ "). Ushbu natijalar turizm manfaatdor tomonlari o'z tizim tajribalaridan barqaror turizm boshqaruvida qanday foydalanish mumkinligini anglab yetganliklarini ko'rsatadi. Ushbu tizim natijalari siyosatchilarni xabardor qilish hamda infratuzilma rejalashtirishida barqaror turizmni rivojlantirish uchun foydali yo'nalish bo'lib xizmat qilishi mumkin.

Dastlab biz bu faqat turizm barqarorligi bilan bog'liq deb o'ylagan edik, ya'ni ekologik himoya haqidagi turizm indikatorlari tizimini turizm manfaatdor tomonlariga turizm va infratuzilma bilan bog'liq bosimlarni tushuntirish uchun qo'llashni nazarda tutgan edik. Xuddi shuningdek, turizm adabiyotidagi bir qator tadqiqotlar o'tmishda barqarorlikni ta'minlashga qaratilgan turizm infratuzilmasi turizm boshqaruvi uchun kamroq samarali bo'lib qolganini ko'rsatadi [9].

Masalan, avvalgi turizm tadqiqotlari turizm indikatorlaridan foydalanish bo'yicha dalillarni taqdim etgan bo'lsa-da, ular asosan infratuzilmani baholash masalasida cheklangan bo'lgan. Natijalar turizm sektorining butun barqaror turizm tizimi uchun ekologik himoyani yaxshilash va turizm faoliyatlari orqali barqarorlikni ta'minlash vositasi sifatida muhim ahamiyatga ega bo'lishi mumkin bo'lsa-da, turizm manfaatdor tomonlari faqat ayrim ishtirokchilargina turizm faoliyatlarida barqaror o'rganish uchun turizm indikatorlaridan foydalanish bo'yicha kengroq tushunchaga ega ekanliklarini ta'kidladilar.

Biroq, mazkur tadqiqot natijalari barqaror turizm haqidagi umumiy qarashlarni tasdiqlasa-da, ushbu tizim manfaatdor tomonlar barqarorlik uchun zarur ekologik xabardorlikka ega bo'lishi kerakligini ham aniq ko'rsatadi. Ushbu tadqiqotning cheklovlaridan biri shundaki, aynan shu turizm sektoridagi manfaatdor tomonlarning tajribalari ekologik barqarorlik va turizm kengayishiga ega bo'lmagan boshqa turizm yoki infratuzilma tizimlaridagi manfaatdor tomonlarning tajribalaridan farq qilishi mumkin.

Shuningdek, tahlilimizda ekologik kutishlari qondirilmagan holatlarda oxirgi turizm manfaatdor tomonlari kategoriyasiga kiruvchi respondentlar to'liq qamrab olinmadi. Ishtirokchilar barqarorlik va turizm tizimi haqidagi tushunchalarini aniq ifodaladilar hamda javoblarida izchil bo'ldilar.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Shu sababli, biz quyidagi xulosaga kelimiz: agar e'tibor faqat turizmning iqtisodiy jihatlari, infratuzilma rivojlanishi va turizm kengayishiga qaratilsa, barcha turizm manfaatdor tomonlari uchun samarali tizim shakllanmaydi hamda turizm sektorining barqarorlikni ta'minlash imkoniyatlari cheklanadi. Mazkur tadqiqot shuni ko'rsatadiki, turizm faoliyatlari kengayib borayotgan bir paytda barqaror turizm ham rivojlanishi zarur.

Mazkur tadqiqot turizm xatti-harakatlari va barqarorlik shakllari turizm boshqaruvi uchun muhim ekanligini ko'rsatganligi sababli, kelgusidagi tadqiqotlar shahar hududlarida turizm rivojlanishining uzoq muddatli ta'sirlarini ham o'rganishi mumkin. Buni tushuntirish uchun ikki ehtimoliy izoh mavjud bo'lishi mumkin: birinchidan, ushbu tadqiqotning maqsadi faqat turizm resurslaridan foydalanishning turli shakllarini — masalan, ekoturizm, shahar turizmi yoki infratuzilmaga oid yondashuvlarni — turizm barqarorligi nuqtayi nazaridan o'rganishdan iborat edi. Kelgusidagi tadqiqotlar turizm rivojlanishining ekologik, infratuzilmaviy va barqarorlik jihatlari boshqa tahliliy yondashuvlar doirasida ham ko'rib chiqishi kerak. Jumladan, turizmni o'rganish va ekologik boshqaruv, turistlarning ekologik qarashlari va manfaatdor tomonlar faoliyati, turizm kengayishi yoki turizm bosimlari kabi boshqa turizm kontekstlarida ham tadqiqotlar olib borilishi maqsadga muvofiqdir.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Astanakulov, K., Ahmedov, A., Kovalev, D., & Mamasaliev, M. (2025). An integrated approach to sustainable tourism development in the mountain regions of Uzbekistan. *Sustainable Development of Mountain Territories*. <https://doi.org/10.21177/1998-4502-2025-17-1-414-426>
2. Abbas, J., Mamirkulova, G., Al-Sulaiti, I., Al-Sulaiti, K. I., & Dar, I. B. (2025). Mega-infrastructure development, tourism sustainability and quality of life assessment at world heritage sites: catering to COVID-19 challenges. *Kybernetes*, 54(4), 1993-2018. <https://doi.org/10.1108/K-07-2023-1345>

3. Arabov, N., Nasimov, D., Janzakov, B., Khomitov, K., Utemuratova, G., Abduraimov, D., & Ismailov, B. (2024). Shaping the future of Uzbekistan's tourism: An in-depth analysis of infrastructure influence and strategic planning. *Journal of Eastern European and Central Asian Research (JEECAR)*, 11(1), 53-65. <https://doi.org/10.15549/jeecar.v11i1.1478>
4. Astanakulov, O., & Goyipnazarov, S. (2023). Tourism as a catalyst for regional development: Uzbekistan's experience and economic prospects. *Economic Annals-XXI*, 204(7-8), 33-44. <https://doi.org/10.21003/ea.V204-05>
5. Egamnazarov, K. (2023). How Does Smart Tourism Support Sustainable Tourism Development: the Case of Uzbekistan. *Green Economy and Development*, 1(10), 662766. https://doi.org/10.55439/GED/vol1_issmaxsusson/a617
6. Habibulloev, S., Han, F., Bakhtiyorov, Z., MA, X., & Nuhzor, O. (2024). Factors influencing sustainable development in Eco-tourism settlements: A comparative analysis. *Heliyon*, 10(4). <https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e26454>
7. Ismoilov, O. (2025). Sustainable Development Strategies in Tourism: Ecological, Economic and Social Approaches. *International Journal Of Management And Economics Fundamental*. <https://doi.org/10.37547/ijmef/volume05issue08-04>
8. Jeong, J. Y., Karimov, M., Sobirov, Y., Saidmamatov, O., & Marty, P. (2023). Evaluating culturalization strategies for sustainable tourism development in Uzbekistan. *Sustainability*, 15(9), 7727. <https://doi.org/10.3390/su15097727>
9. Kanwal, S., Rasheed, M. I., Pitafi, A. H., Pitafi, A., & Ren, M. (2020). Road and transport infrastructure development and community support for tourism: The role of perceived benefits, and community satisfaction. *Tourism Management*, 77, 104014. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2019.104014>
10. Karimov, M., Okmullaev, R., Marty, P., & Saidmamatov, O. (2025). Tourism sustainability in Uzbekistan: Challenges and opportunities along the silk road. *Economies*, 13(9), 250. <https://doi.org/10.3390/economies13090250>
11. Khan, M. S., Manhas, S., Abdullah, O., Shukla, B., Arora, M., & Chaudhary, N. (2024, July). Leveraging technology for sustainable tourism development: An empirical analysis of uzbekistan. In 2024 1st International Conference on Sustainable Computing and Integrated Communication in Changing Landscape of AI (ICSCAI) (pp. 1-12). IEEE. <https://doi.org/10.1109/ICSCAI61790.2024.10866535>
12. Mamirkulova, G., Mi, J., Abbas, J., Mahmood, S., Mubeen, R., & Ziapour, A. (2020). New Silk Road infrastructure opportunities in developing tourism environment for residents better quality of life. *Global Ecology and Conservation*, 24, e01194. <https://doi.org/10.1016/j.gecco.2020.e01194>
13. Munir, S., Haq, I. U., Cheema, A. N., Almanjahie, I. M., & Khan, D. (2025). The role of tourists, infrastructure and institutions in sustainable tourism: A structural equation modeling approach. *Sustainability*, 17(7), 2841. <https://doi.org/10.3390/su17072841>
14. Safarov, B., Al-Smadi, H. M., Buzrukova, M., Janzakov, B., Ilies, A., Grama, V., ... & Dávid, L. D. (2022). Forecasting the volume of tourism services in Uzbekistan. *Sustainability*, 14(13), 7762. <https://doi.org/10.3390/su14137762>
15. Sakhibov, A., & Shonazarov, J. (2024). Eco-tourism as a reflection of sustainable living: Insights from Uzbekistan's unique landscapes. In *E3S Web of Conferences* (Vol. 587, p. 05018). EDP Sciences. <https://doi.org/10.1051/e3sconf/202458705018>

IQTISODIYOT & TARAQQIYOT

Ijtimoiy, iqtisodiy, texnologik, ilmiy, ommabop jurnal

Ingliz tili muharriri: Feruz Hakimov

Musahhih: Zokir ALIBEKOV

Sahifalovchi va dizayner: Oloviddin Sobir o'g'li

2026. № 5 (2)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelmasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga maqola, reklama, hikoya va boshqa ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin. Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

EI.Pochta: sq143235@gmail.com

Bot: @iqtisodiyot_77

Tel.: 93 718 40 07

Jurnalga istalgan payt quyidagi rekvizitlar orqali obuna bo'lishingiz mumkin. Obuna bo'lgach, @iqtisodiyot_77 telegram sahifamizga to'lov haqidagi ma'lumotni skrinshot yoki foto shaklida jo'natishingizni so'raymiz. Shu asosda har oygi jurnal yangi sonini manzilingizga jo'natamiz.

"Yashil" iqtisodiyot va taraqqiyot" jurnali 03.11.2022-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №566955 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: №046523. PNFL: 30407832680027

Manzilimiz: Toshkent shahar, Mirzo Ulug'bek tumani
Kumushkon ko'chasi, 26-uy.

Jurnal sayti: <https://yashil-iqtisodiyot-taraqqiyot.uz>